

موانعی که جوانان را از ازدواج دور می‌کند

امروزه ازدواج یکی از بحث‌های داغ جامعه بوده و تجملات، تشریفات و برخی مشکلات اقتصادی در سال‌های اخیر، مشکلات را دو چندان کرده و موانعی را بر سر راه جوانان در مسیر ازدواج ایجاد کرده است.

ایسنا/آذربایجان شرقی: امروزه ازدواج یکی از بحث‌های داغ جامعه بوده و تجملات، تشریفات و برخی مشکلات اقتصادی در سال‌های اخیر، مشکلات را دو چندان کرده و موانعی را بر سر راه جوانان در مسیر ازدواج ایجاد کرده است.

زمانی که بحث ازدواج مطرح می‌شود ابتدا لبخندی روی لب جوان‌ها می‌نشیند اما به مرور این لبخند محو شده و جای خود را به نگرانی می‌دهد. هر جوانی به ازدواج علاقه داشته و نیاز به داشتن خانواده، او را ترغیب به ازدواج می‌کند، اما متأسفانه طی سال‌های اخیر این سنت حسنه از مسیر سهل و بی‌آلایش خود خارج شده و دامن گیر یک سری آداب و رسوم و همچنین تجملات و توقعات زاید و غیرضروری شده که برگزاری مراسم تشریفاتی عقد و عروسی، مهریه‌های سنگین، جهیزه مفصل و اسباب‌زندگی، توقع خانه مستقل و... نمونه‌های بارز آن است.

یک کارشناس مسائل مذهبی در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص فلسفه ازدواج اظهار می‌کند: خداوند متعال در قرآن کریم در آیه ای در مورد ازدواج بیان می‌کند: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا...» در واقع خداوند متعال با افتخار بیان می‌کند که ازدواج یکی از نشانه‌ها و معجزات من است و فردی را به عنوان زوج شما قرار دادم تا برای شما آرامش هدیه کند.

حجت الاسلام اصغر همایونی ادامه می‌دهد: امام خمینی(ره) نیز در مورد ازدواج می‌فرماید: "مرد مظهر جلال خداوند و زن مظهر جمال خداوند است" و ازدواج ترکیبی از جمال و جلال الهی است و وقتی جمال و جلال الهی در یک مکان جمع شود انسان کامل شده و به آرامش می‌رسد.

وی در ادامه خاطرنشان می‌کند: فردی نزد امام صادق (ع) آمد و گفت که من نیازی به ازدواج ندارم امام فرمودند یا دروغ می‌گویی و یا مریض هستی و گزینه جنسی نداری، چون خداوند این گزینه را برای تمام مخلوقات قرار داده است؛ همچنین در روایتی از پیامبر (ص) نیز آمده که اگر سن ازدواج در جامعه بالا رفت و فساد، زنا و گناه زیاد شد هیچ کس نباید دیگران را مذمت کند، چون مقصر خود افراد هستند.

وی گفت: باید سیره اهل بیت(ع) را مورد توجه قرار دهیم، البته نمی‌گوییم که قرن ۲۱ را باید با قرن دوم هجری مقایسه کنیم، اما باید اعتدال رعایت شود.

خطیب تبریزی تأکید می‌کند: دین مقدس اسلام بحث سن را در کنار بحث بلوغ عقلی افراد مورد تأکید قرار داده است و حتی در روایات تأکید شده که دختر زمانی ازدواج کند که خودش قدرت تفکیک داشته باشد، لذا نباید به صورت تک بعدی به روایات نگاه کرد.

وی با اشاره به این که بعضی از دختران اهل بیت عصمت و طهارت در ۲۶ سالگی ازدواج کردند اما دختر امام باقر علیه السلام در ۹ سالگی، اظهار می‌کند: وقتی علت را پرسیدند امام(ع) فرمود به علت بلوغ فکری این امر انجام شد. وقتی علت مجرد بودن حضرت معصومه (س) را از امام رضا (ع) پرسیدند، امام(ع) فرمود که به خاطر پیدا نکردن هم کفو خود، ازدواج نکرده‌اند. با این وجود، اهل بیت عصمت و طهارت همواره بالا رفتن سن ازدواج را مورد مذمت قرار داده‌اند.

وی با انتقاد از برخی دیدگاه‌ها نسبت به ازدواج، می‌افزاید: بعضی‌ها می‌گویند باید کامل شویم تا ازدواج کنیم و بعضی‌ها می‌گویند اصلاً نمی‌توانیم ازدواج کنیم و بعضی هم به ازدواج به چشم گزینه جنسی نگاه می‌کنند که این نگاه مختص غرب است؛ غرب می‌خواهد با این نگاه، ارزش ازدواج را پایین بیاورد، درحالی که ازدواج نوعی عبودیت و بندگی است.

این کارشناس مسائل مذهبی ادامه می‌دهد: شخصی نزد امام صادق (ع) آمد و گفت که صبح تا شب کار می‌کنم تا معیشت اهل و عیالم را تأمین کنم و بسیار خیلی خسته می‌شوم. امام(ع) فرمودند: بهترین عبادت را انجام می‌دهی و بهشت از آن توست. لذا ازدواج تنها در مورد مسائل جنسی نبوده، بلکه اجر و ثواب بسیاری دارد؛ به طوری که گفته شده دو رکعت نماز فرد متأهل ثواب و اجرش به مراتب بیشتر از ۷۰ رکعت نماز فرد مجرد است.

وی با بیان این که متأسفانه دولت مردان برای تسهیل امر ازدواج هیچ کاری نکرده‌اند، اضافه می‌کند: این وظیفه دولت و حاکم شرع است که بحث ازدواج را تسهیل کند و در اصل یکی از تفاوت‌های ما و سایر کشورهای غیراسلامی همین موارد بوده و اگر ما نیز در حوزه ازدواج کار نکنیم، چه تفاوتی با آنان خواهیم داشت؟

حجت الاسلام همایونی در پایان سخنان خود می‌گوید: متأسفانه ارزش‌های معنوی یا تعطیل شده یا ارزش‌های غربی جایگزین آن‌ها شده است، به طور مثال بحث مهریه نمونه آن است که متأسفانه بعضی خانواده‌های مذهبی نیز رعایت نمی‌کنند؛ از قرن شانزدهم به بعد که تفکرات مارتین لوتر گسترش یافت و این گونه تفکرات مطرح شد و به مرور زمان ارزش‌های غربی، جایگزین ارزش‌های معنوی شد.

معاون امور جوانان و فرهنگی اداره کل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی نیز در گفت‌وگو با ایسنا اظهار می‌کند: عوامل

مهمی به عنوان موانع ازدواج جوانان وجود دارد از جمله این که نوع نگرش به ازدواج تغییر کرده است؛ بطوریکه ازدواج های سنتی به شکل ازدواج های مدرن تغییر پیدا کرده است و در ازدواج های سنتی پدر و مادر دختری را می پسندیدند و به خواستگاری می رفتند و فرزندان نیز به تصمیم پدر و مادر احترام می گذاشتند و ازدواج انجام می گرفت و از بابت شغل نیز مشکلی وجود نداشت و فرزندان همان شغل پدر خود را ادامه می دادند و زندگی تشکیل می دادند.

امیر تقی زاده ادامه می دهد: در ازدواج های مدرن این فرزندان هستند که فرد مورد نظر خود را انتخاب می کنند و به این وادی قدم می گذارند و البته بسیاری از جوانان اینطور فکر می کنند که باید حتما عاشق شوند تا بتوانند ازدواج کنند در کنار این موضوع به لحاظ علمی، روانشناسی و اجتماعی جوان به این نتیجه میرسد که باید ازدواج کند و خودش شریک زندگی اش را انتخاب می کند.

وی با بیان اینکه خانواده ها از دیدن فشار روحی و روانی فرزندان عذاب می کشند، می افزاید: چون سن فرزندان بالا می رود و امکان ازدواج وجود ندارد و دلیل این موضوع نیز بیکاری و عدم استقلال مالی است که با این شرایط نمی تواند یک خانواده را تامین کند.

معاون امور جوانان و فرهنگی اداره کل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی با تاکید بر اینکه هر اقدام و تسهیلاتی از طرف هر کدام از نهاد ها و ادارات ارائه شود، مقطعی خواهد بود، می گوید: موضوعی که می تواند به طور مستقیم تاثیرگذار و مهم باشد، شغل دائم و ثابت جوانان است که این موضوع واقعا در شرایط فعلی در اختیار دولت نیست و تمام خیرین و تمامی کسانی که در بحث صنعت، اشتغال زایی و خدمات فعال هستند، می توانند در ایجاد شغل دائمی برای جوانان نقش داشته باشند و جوانان نیز بعد از کسب شغل دائم می توانند براساس درآمد خود ازدواج کنند.

وی ادامه می دهد: موضوع بعدی این است که چرا جوانانی که دارای شغل ثابت و درآمد خوب و حتی بعضا صاحب مسکن نیز هستند، تمایلی به ازدواج ندارند؟ این موضوع در کل کشور بسیار نگران کننده است و برخی افراد با این شرایط میل و رغبتی به ازدواج ندارند که این امر نشان می دهد برخی مسائل معنوی نیز دخیل هستند که باعث شده این افراد تمایلی به ازدواج نداشته باشند.

وی در تشریح دلایل این معضل اینگونه بیان می کند: جوانان امروزی در بسیاری از مراحل زندگی با مشکل ترس از شروع کردن روبرو هستند و ترس از شروع کردن زمانی اتفاق می افتد که فرد دارای اعتماد به نفس کامل نباشد مثلا فردی که به دنبال شغل است، با وجود اینکه دارای مدرک تحصیلی است اما چون دارای مهارت و تخصص عملی نیست می ترسد که وارد آن شغل شود، این موضوع در بحث ازدواج نیز وجود دارد و افراد می ترسند تا اقدام به ازدواج کنند و اعتماد به نفس لازم برای شروع ازدواج را ندارند.

تقی زاده مشکل بعدی جوانان امروزی را داشتن آرزوی ثروتمند شدن در یک شب، بیان می کند و می گوید: متاسفانه اکثر جوانان امروزی به فکر این هستند که یک شبه ثروتمند شوند و با توجه به وضعیت جامعه و اختلاس هایی که صورت می گیرد جوانان نیز با دیدن این افراد و حتی برخی افرادی که ثروت های کلان دارند، به این فکر می افتند که یک شبه ثروتمند شوند و این تفکر منجر به از بین رفتن فرهنگ کار و تلاش و کوشش می شود و در نتیجه شاهد افزایش زندانیان جرائم غیر عمد هستیم، به طوریکه فرد می خواهد ثروتمند شود لذا چک می کشد یا اقدام به کاری می کند که خارج از توانش است.

وی عقده گشایی والدین را معضل بعدی در مسیر ازدواج می داند و ادامه می دهد: موضوع بعدی این است که بعضی از پدران و مادران که در دوران کودکی خود در مناطق کم برخوردار زندگی کرده و سختی کشیده اند و حسرت رسیدن به آرزوهای خود را دارند، اکنون که به دلیل تحصیل و ... به جایگاه اجتماعی بالاتری رسیده اند، می خواهند تمامی عقده ها و حسرت های خود را در فرزندان جبران کنند مثلا فردی که همواره آرزوی رفتن به کلاس موسیقی را داشت، به زور می خواهد فرزندش را به کلاس موسیقی ببرد، بدون اینکه توجه داشته باشد که شاید اصلا فرزندش علاقه ای به موسیقی ندارد و یا بعضی والدین در بحث تحصیل، فرزندانشان را وادار می کنند که معلم شود چون خودش از کودکی آرزوی معلم بودن را داشته است در حالیکه فرزندش هیچ علاقه ای به معلم بودن ندارد.

وی ادامه می دهد: در بحث ازدواج نیز متاسفانه اکنون همه چیز به چشم تو هم چشمی تبدیل شده است، البته من معتقد هستم موضوع از چشم تو هم چشمی بالاتر است و بسیاری از افراد بجای اینکه برای خودشان زندگی کنند، برای دیگران زندگی میکنند و تصورات دیگران از زندگی افراد مهمتر از زندگی شخصی خود افراد است و لذا باید به جوانان فرصت دهیم تا مشکلاتشان را خودشان حل کنند و نباید عقده هایمان را بر روی فرزندمان خالی کنیم و در کنار این عوامل، تجارب خود را در اختیار فرزندمان قرار دهیم و اجازه ندهیم احساسی و شتاب زده عمل کنند.

خاطرنشان می کند: اکنون در وضعیتی هستیم که شاید هیچ کار ثوابی بالاتر از ایجاد شغل و مسکن برای جوانان نیست. چرا باید این تعداد مسکن خالی وجود داشته باشد؟ آیا نمی شود این مسکن ها را در اختیار جوانان قرار داد تا زندگی شان را شروع کنند؟ آیا نمی شود وقتی که یک فرد زمینی را وقف می کند فرد خیر دیگری در آن زمین چند واحد آپارتمان ساخته و در اختیار جوانان قرار دهد؟ به نظر می رسد ما در بحث وقف هنوز به فکر معضلات و مشکلات اجتماعی نیستیم و با همان تفکر سنتی اقدام به وقف می کنیم که نیازمند فرهنگ سازی است.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر بسیاری از مغازه های بازار وقفی است و اوقاف از آنها اجاره می گیرد، می گوید: آیا تاکنون اقدامی از طرف اوقاف در جهت تسهیل ازدواج جوانان صورت گرفته؟ در حالیکه مسائل اجتماعی زنجیر وار بهم

متصل هستند و اگر ازدواج جوانان با مشکل مواجه شود، معضلات بعدی را به دنبال خواهد داشت. وی در ادامه به قانون تسهیل ازدواج جوانان نیز اشاره کرده و می گوید: چرا در مجلس قانونی را تصویب می کنند بدون اینکه تبعات اجتماعی آن قانون را در جامعه بررسی کنند؟ آیا تاکنون فکر کرده ایم قانون تسهیل ازدواج جوانان که 15 سال است تصویب شده و همه دولت را مقصر می دانند که چرا اجرا نکرده است، متناسب با شرایط جامعه به روز شده است؟ قانونی که 15 سال پیش تصویب شده و هیچگونه سنخیتی با مسائل روز جامعه ندارد، چطور باید اجرا شود و همچنین وقتی که موقع تصویب آن قانون نظری از مجری قانون گرفته نشده، چطور اجرا شود؟ تقی زاده ادامه می دهد: وقتی که قانون با در نظر گرفتن همه جوانب تصویب شود، مجری می داند مسئولیتش چیست و قانون گذار نیز می داند متناسب با شرایط جامعه قانون تصویب می کند. آیا با انداختن مشکل برگردن دیگران مشکل ازدواج جوانان حل می شود؟ مشکلات باید از طریق همگرایی و هم افزایی حل شود. وی اضافه می کند: ما باید از نگاه تک بعدی دور شویم چون که همه ما به نوعی تحت تاثیر تبعات مشکلات اجتماعی خواهیم بود و هر کاری از دستان بر می آید انجام دهیم تا بتوانیم مشکلات جوانان را حل کنیم.